

FİZİKSEL/ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE TEDAVİ YAKLAŞIMI

Engellilik tüm yaş gruplarını etkileyen bir durumdur ve çoğu dış hekimi muayenehanelerinde farklı derecelere varan fiziksel ve veya zihinsel engeli olan bireylerle karşılaşmaktadırlar. Bu nedenle bu hastaların özel durumlarına hazırlıklı olmak gerekir. Örneğin zihinsel engeli olan hastalar oral hijyenin gerekliliğini anlamayabilir, fiziksel engelli bir hasta da oral hijyen uygulamalarını yerine getiremeyebilir.

Zihinsel Engelliler

Zihinsel engellilik mental ve adaptif fonksiyon bozukluğudur. Bir rahatsızlık veya mental hastalık değildir, daha ziyade şiddeti değişen bir gelişim yetersizliğidir ve serebral palsy, nöbetler ve iletişim güçlükleriyle birlikte görülür. Randevuya gelmeden önce hastayla ilgili bilgi toplamak ve medical hikayesini öğrenmek gerekir. Dış hekimi ailesinden kimin tedavi konusunda karar verecek ve sorumluluk alacak

Down sendromu

Down sendromlu hastaların tedavisi zordur. Down sendromlu ve zihinsel engelli bireylerin daha yüksek plak skoruna ve gingival enflamasyona sahip olmalarının nedeni bu hastalarını başkalarından bağımsız olarak yeterli kişisel hijyen işlemlerini yapamamalarıdır. Gerekli ağız bakımını sağlayabilmesi için hastanın motor becerilerinin ve kontrollerinin yerinde olması gerekir veya bakıcı kişiyle kooperasyonu iyi olmalı aynı zamanda bakıcı kişi de etkili ağız bakımını sağlamada becerili ve istekli olmalıdır.

Serebral palsy

Serebral palsy hareket, kas tonusu veya postür bozukluğudur ve doğum öncesinde gelişim sırasındaki beyinde oluşan bir hasar veya anormal gelişim nedeniyle olur. Semptomlar bebeklik veya okul öncesi çağda ortaya çıkar. Serebral palsy genellikle hareketlerde bozuklukla birlikte abartılı reflekslere veya kollar, bacaklar ve gövdede rijiditeye, anormal postüre, istemsiz hareketler ve dengesiz bir yürüyüşe neden olur.

Duyma kaybı ve sağırlık

Duyma problem olan hastalar kulaklıklarını ayarlama veya kapatma ihtiyacı duyabilirler çünkü muayenehanede kullanılan bazı cihazların sesi rahatsızlık yaratabilir.

Görme kaybı

Hastanın muayenehanede güvenli bir şekilde hareket edebilmesi için ne kadar yardıma ihtiyaç duyduğu ve görme kaybının derecesi kendisinden öğrenilmelidir.

Epileptik nöbetler

Nöbetler antikonvulsan ilaçlarla control altına alınabilmektedir. Dilantin gibi bazı ilaçlar dişetlerinde büyümelere neden olabilir bu da periodontal hastalık, diş çürüğü ve oral riskini artırır. Dişeti büyümeleri aynı zamanda süt dişlerinin düşmesini ve daimi dişlerin sürmesini de geciktirir.

Koruyucu önlemler esastır

Engelli bireylerde periodontal sağlığın sağlanması genel sağlığın korunmasında en önemli faktördür. Bu hastalarda ağızhastalıkları, eksik dişler daha fazla görülür ve tedavi yaptırılmaları da daha güçtür.

Bütün hastalarda olduğu gibi engelli bireylerde de koruyucu önlemler ağız sağlığının sürdürülmesi için esastır.

Sonuç

Engelli bireylerde ağız sağlığının sağlanabilmesi için hekimin günlük becerilerini bir ölçüde bu kişilere göre adapte etmesi gerekmektedir. Diş hekimleri iletişim becerilerini zaten her yaşa, gergin veya korkan hastalara göre modifiye etmekte deneyimlidirler. Aynı beceriler kullanılarak engelli bireylerin ihtiyaçlarını gözönünde bulundurularak bu hasta topluluğunda da gerekli tedavi işlemleri başarıyla sürdürülebilir.